

JANUARI 2018

Nytt år, nya pärlor. Här är årets första exemplar av Mångkulturella almanackans pedagogiska pärlor, ett pedagogiskt komplement till den Mångkulturella almanackan. Varje månad vill vi inspirera till att använda almanackan i din pedagogiska verksamhet på olika sätt. Materialet kan användas från förskolan till vuxenverksamheter – välj ut, anpassa och utveckla efter vad som passar dig och din grupp.

Färgglada fyrverkerier

Övningen passar i samband med nyårsfiranden 1, 12, 13 och 31 januari. Gör mini-fyrverkerier på nyårsdagen eller Yennayer, det berbiska nyåret, nyårsafton i den ortodoxa traditionen, julianska kalendern, eller skapa gröna explosioner på Trädens nyår i slutet av månaden.

Vi använde vaxkritor, svart oljepastellkrita och svart vattenfärg. Lämplig pappersstorlek: 10 x 10 cm. Vi valde fyrverkerifärgerna blå, lila och röd. Med dem ritade vi cirklar och avslutade med att "rita" den yttersta ringen med starin. Sen täckte vi cirklarna kraftigt med svart oljepastell (precis som nyårsnatten!). En får kämpa lite så hjälp varandra om ni får ont i armarna. Ta fram gem och bänd upp dem så att ni får verktyg att rista med. Nu ska ni nämligen rista fram ert fyrverkeri. Leta gärna rätt på bilder av fyrverkerier så ser ni hur ni får till gnistregnet på ett bra sätt. Täck resten av pappret med svart vattenfärg.

Den 31 januari är det Trädens nyår. När träden slår ut är det också ett slags fyrverkeri. Experimentera med att göra era färgringar i olika gröna nyanser inspirerade av löven.

Fler bilder till övningen finns på <https://mangkulturellaalmanackan.wordpress.com/2017/12/29/extra-pedagogisk-parla-med-nyarsfyrverkeri/>

Januaritips

- 1 januari Nyårsdagen.** Hur såg himlen ut när det nya året började? Gör övningen Färgglada fyrverkerier.
- 5 januari Trettondagsafton.** Läs texten Magisk kväll med heliga konungar i Mångkulturella almanackans januariuppslag.
- 8 januari Seijin no hi.** Gör övningen Vem är vuxen? (se nästa sida).
- 12 januari Yennayer, 13 januari Nyårsafton i ortodoxa, julianska kalendern.** Gör övningen Färgglada fyrverkerier.
- 15 januari Martin Luther Kings dag.** Lyssna på eller läs Martin Luther Kings berömda tal *I have a dream*. Skriv egna tal om vad ni drömmer om och håll tal för varandra.
- 21 januari Fadimedagen.** På Fadimedagen uppmärksammas hedersrelaterat förtryck. Att ha ett bra rykte och ryktes-spridning brukar vara återkommande teman när hedersnormer diskuteras. Gör övningen Vad sa du att han sa att hon hade sagt? <http://www.lasupp.nu/vad-sa-du-att-han-sa-att-hon-hade-sagt/> som fokuserar på hur rykten och ryktesspridning påverkar oss alla.
- 27 januari Internationella dagen till minne av Förintelsens offer.** På Forum för levande historias hemsida finns flera miniatyrtställningar med koppling till Förintelsen att skriva ut. <http://www.levandehistoria.se/material/search?type=58>
- 31 januari Tu bishvat, trädens nyår.** Ät någon frukt som växer i Israel, kanske fikon, dadlar eller aprikoser. Gör en grön variant av övningen Färgglada fyrverkerier.

Vem är vuxen?

Övningen passar att göras på Seijin no hi, de vuxnas dag, 8 januari.

I Japan är Seijin no hi en nationell helgdag då alla som fyllt 20 under året firas och hälsas välkomna till vuxenvärlden. När tycker ni att någon blir vuxen? Vad får vuxna göra som inte barn får göra? Och vad kan barn göra men inte vuxna? Är det rättvist? Diskutera med hjälp av frågorna nedan.

- ▶ Vad kan barn göra utan att det anses konstigt, men som vuxna får reaktioner på om de gör?
- ▶ Vad kan vuxna göra utan att det anses konstigt, men som barn får reaktioner på om de gör?

Ge gärna ett exempel: Ett barn som gråter i en affär väcker inga stora reaktioner men om en vuxen gråter i en affär reagerar nog många. Dela gärna upp gruppen i smågrupper där varje grupp kan få fokusera på en av frågorna ovan, diskutera sedan tillsammans i helgrupp. Gör en sammanfattande lista med de exempel grupperna tar upp.

Barn kan:

- Gråta i t.ex. affärer & på bussen*
- Hoppa och skutta på stan*
- Dra kiss- och bajskämt*

Diskutera vidare utifrån era exempel:

- ▶ Hur reagerar omgivningen (kompisar, familj, lärare) om vuxna gör saker från "barnlistan"?
- ▶ Hur reagerar omgivningen om barn gör saker från "vuxenlistan"?
- ▶ Kan ungdomar göra saker från både "barnlistan" och "vuxenlistan"?

Vuxna kan:

- Röka cigaretter*
- Diskutera politik i flera timmar*
- Bestämma när andra ska gå och lägga sig*

- ▶ Varför är det så här? Vem har bestämt det?
- ▶ När blir någon vuxen? Är det en särskild ålder eller något annat som avgör det?
- ▶ Leder de olika förväntningarna som finns på barn och vuxna till några orättvisor? Hur kan vi i så fall förändra det?

All tradition är förändring

- ▶ Hämta Pedagogiska pärlor på <https://mangkulturellaalmanackan.wordpress.com/pedagogiska-parlor/>
- ▶ Skaffa den tryckta almanackan för 2018 på <https://mkc.nordicshops.com/>
- ▶ Följ almanackan på Facebook: <https://www.facebook.com/almanackan/>

Mångkulturellt centrum har sedan början av 90-talet varje år givit ut Mångkulturella almanackan. Traditioner är ett levande kulturarv. De flesta av våra firanden befinner sig på global turné, många sedan tusentals år. De har i alla tider färgats och formats av nya sammanhang.

Vad händer i Sverige idag? Det vill vi fånga i Mångkulturella almanackan.

Mångkulturellt centrum finns i Fittja. Genom forskning, utbildning och konstnärliga uttryck ger vi mångfalden en mötesplats och en röst.

Illustrationer av Malin Skinnar ur Mångkulturella almanackan 2018.